

MINISTERIETS SKABELON TIL EVALUERING

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51)

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

I BUM huset og Bjørnegrotten har vi de sidste to år bl.a. haft særligt fokus på at skabe pædagogiske læringsmiljøer gennem hele dagen, så vi sikrer og tydeliggør, at der arbejdes pædagogisk i alle dagens timer, situationer og rutiner. Overordnet har vi særligt koncentreret os om at skabe trygge relationer; barn/barn og barn/voksen samt løfte legen lidt længere op. BUM-huset og Bjørnegrotten arbejder ud fra samme pædagogiske grundlag og samme værdisæt, men da der er tale om to forskellige aldersgrupper, vil der være forskelle på hvordan den tilrettelagte pædagogik kommer til udtryk. Derfor vil der nedenfor være beskrevet eksempler fra begge steder i de tilfælde det er nyttigt.

Trygge relationer handler om:

- At skabe trygge og lærerige overgange fra BUM-huset til Bjørnegrotten og fra Bjørnegrotten til Skolen.
- At alle børn føler sig som en del af ét eller flere fællesskaber.
- At sikre alle børn har mindst én god ven og alle børn har mindst én voksen de er trygge ved

Vores fokus på Leg kom til udtryk ved:

- Et fælles oplæg af ekstern oplægsholder omkring Leg og Legens betydning for hele BUM. Oplægget blev holdt over 2 gange på 2 kompetencemøder. Mellem de to oplæg havde personalet individuelle aktionslæringsøvelser.

I tillæg til ovenstående har vi udviklet en metode til at implementere Holstebro Kommunes Fælles Retning for Børn og Unge i vores tilrettelæggelse af pædagogiske aktiviteter. De pædagogiske aktiviteter kommer bl.a. til udtryk i de forskellige temaer som fremgår af vores årsplanlægning. Temaerne skal sikre at alle 6 Læreplanstemaer er indeholdt. Indholdet tilrettelægges ud fra hvad den aktuelle børnegruppe kalder på. Dette vil fremgå længere nede i teksten.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Vi er godt i gang med udviklingen af en systematiseret evalueringskultur. Indholdet i vores evalueringskultur er beskrevet ovenfor; nemlig leg, relationer og temaer ift. vores årsplanlægning.

Temaerne går på tværs af hele huset (BUM-huset / Bjørnegrotten). I planlægningen af de enkelte temaer deltager én repræsentant fra hver stue. Eksempler på temaer: Venskaber, Danmark rundt, Fra Jord til Bord og Nordisk Mytologi. I planlægningen af hvert tema benytter vi Holstebro Kommunes Fælles Retning for Børn og Unge samt en SMTTE-model. Hvert tema strækker sig over 4 – 6 uger. På et år vil det i BUM-huset dreje sig om 8-9 temaer, og i Bjørnegrotten vil det dreje sig om 6-7 temaer. Efterfølgende evaluerer personalet i fællesskab på såvel forløbet som den tilhørende SMTTE. Alt materiale fra de enkelte temaer gemmes på Fælles-drevet.

Relationer: Hver medarbejder vurderer i juni og december sin relation til hvert enkelt barn på stuen. Herefter sammenligner og drøfter stuens personale relations skemaerne. Dette for at sikre alle børn på stuen har god relation til mindst én voksen. Herefter udarbejder medarbejderne selvrefleksionsskemaer på de relationer (børn) som skal udvikles. Dette arbejde gøres med ½ års mellemrum, således vi sikrer kontinuitet i arbejdet med relationerne. Alle børn i BUM-huset har sammen med en voksen lavet en "venskabsliste", ud fra den tanke, at vi dels vil sikre alle børnene har mindst én ven, dels fordi vi tager højde for hvordan f.eks. "bordplanen" skal se ud. Alt materiale på dette arbejde gemmes på Fælles-drevet.

Leg: "Leg og legens betydning" har været i fokus. Vi har haft to kompetencemøder med ekstern oplægsholder som har

givet viden, indsigt og inspiration til vores arbejde med leg. Alle medarbejdere har arbejdet bevidst med de 4 legepositioner som voksne kan indtage i legen – gælder både den voksenstyrede som den børneinitierede. Imellem de to oplæg arbejdede hver medarbejder med en individuel aktionslæring.

Herudover: reflekterer vi på personale- og gruppemøder over den daglige pædagogiske praksis. Gennem dialog analyseres pædagogiske aktiviteter og hverdagsrytmen, som fx madpakketid, garderobetid og selvhjulpethed. Hver afdeling udvikler egen struktur og rutiner, så alle ved hvem der gør hvad hvornår.

I hverdagen evalueres ofte mundtligt umiddelbart i forlængelse af den enkelte aktivitet eller situation.

Vi har indhentet data på forskellig vis. Bl.a. udviklet egnede registreringsskemaer. Vi benytter relations-skemaerne fra DUÅ og vi har spurgt børnene til deres "venneliste". De indhentede data er undersøgt og ændrede vores praksis hvor det kaldte på ny handling. Endvidere har vi benyttet os af SPU og sprogvurderinger, som også har vist os, hvor og hvordan i vores pædagogiske praksis skal rette fokus.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

I arbejdet med tilrettelæggelsen af de pædagogiske aktiviteter i forbindelse med vores års-temaer, sikrer vi at alle 6 læreplanstemaer er repræsenteret.

For hvert års-tema er der udarbejdet en SMTTE som er evalueret på vores personalemøder.

Den lokale læreplan er en del af BUM-mappen, som også beskriver vores værdisæt og lokale politikker. Alle ansatte arbejder loyalt ud fra disse og ved nyansættelse udleveres mappen som forventes læst med lige meget nysgerrighed og undren, så det giver anledning til refleksion over vores pædagogiske praksis.

Ift. samarbejdet om overgangen til skolen, så er her nu udarbejdet et forpligtende årshjul med Halgård Skole, hvori det beskrives, hvornår, hvor og hvem der har ansvar for hvad. Endvidere er samarbejdet udvidet på en sådan måde, at de kommende skolebørn får større kendskab til skolens personale og skolens personale får større indsigt i vores pædagogiske praksis og arbejdet med forberedelsen til børnenes kommende skoleliv.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

Den pædagogiske læreplan

- Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Evalueringen skal offentliggøres.
- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.
- Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:
 - Børnegruppens trivsel og læring
 - Børn i udsatte positioners trivsel og læring
 - Tosprogede børns trivsel og læring
 - Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Formålet med vores gennemførte evalueringer er, at vi skal blive mere bevidste om vores egen pædagogiske praksis. Om de mål og formål vi ønskede opnået med de pædagogiske aktiviteter er blevet indfriet. Om noget skulle være planlagt eller gjort anderledes. Om vi imødekom hvad den aktuelle børnegruppe kaldte på. Igennem KIDS materialet skabte vi viden via data, om kvaliteten af læringsmiljøet, der viste at der var grund til at justere pædagogisk praksis.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Vi har taget fotos af alle vores forløb. Vi har praksisfortællinger og vi har og udstillet forskellige børne "produkter". Alt sammen formidlet til vores forældre via AULA.

Vi har indsamlet og journaliseret indsamlet materiale indeholdende SMTTE og Fælles Retning.

Vi har indsamlet og journaliseret relations-skemaer og selvrefleksionsskemaer fra de enkelte medarbejdere.

Vi har indsamlet og journaliseret materialet omkring aktionslæringen fra vores arbejde med Leg

Personalets iagttagelser og erfaringer fra praksis.

Vi arbejder med børneinterview i forbindelse med leg og legerelationer

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Ud fra analysen af den indsamlede data trådte det tydeligt frem at kvaliteten af vores lege og læringsmiljøet kaldte på øget fokus og justeringer således at vi kunne give optimale betingelser for børnegruppens trivsel, udvikling, læring og dannelse og levere høj kvalitet.

Data og egne observationer viste, at vi havde meget legetøj udenfor børnenes rækkevidde og en del legetøjskasser hvor børnene ikke kunne se hvad der gemte sig i dem. Vi blev også opmærksomme på, at der ikke var "dækket op til leg" ret mange steder og at vi kunne være bedre til at få lavet rum i rummene, alt dette for at skabe bedre lege og læringsmiljøer. Ud fra analysen var vores vurdering, at læringsmiljøet klart påvirker børnenes trivsel, læring udvikling og dannelse og at vi ved at justere på den pædagogiske praksis, på dette område ville højne børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse og øge kvaliteten af lege og læringsmiljøet i børnehaven.

På baggrund af data fra KIDS observationerne, blev det tydeligt for os, at det pædagogiske læringsmiljø vi tilbød børnene kunne betyde, at deres trivsel, læring, udvikling og dannelse ikke havde optimale betingelser og dette skulle vi ændre på med det samme, så vi kunne tilbyde børnegruppen lege og læringsmiljø af høj kvalitet.

Den indsamlede viden lærte os også vigtigheden af, at alle kender deres roller og at hverdagsstrukturen for både børn og voksne er vigtig og tryghedsskabende. Vores kommunikation og tydelige positive ledelse er altafgørende for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Hver afdeling har udarbejdet en struktur, hvor arbejdsopgaverne og placering af medarbejder er fordelt, så vores pædagogiske ressourcer udnyttes optimalt. Strukturplanen er synlig tilgængelig og når alle kender deres opgaver, undgås frustration.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

"Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52)

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

BUMs inddragelse af forældrebestyrelsen sker bl.a. på de planlagte forældrebestyrelsesmøder. Her er til hvert møde et fastpunkt på dagsordenen, hvor medarbejderrepræsentant beskriver de temaer som de forskellige afdelinger og grupper har arbejdet med, hvordan der er skabt forskellige læringsrum, hvilken læring, kompetencer og oplevelser børnene har fået med sig.

I arbejdet med implementeringen af Holstebro Kommunes "Fælles retning for børn og unge", bidrager forældrebestyrelsen med deres perspektiv ved, ligesom vi gør i personalegruppen; at dreje på "Fælles retning-hjulet". Når hjulet fx lander på fx "Selvstændige valg" og "Livsduelighed", så beskriver bestyrelsen med deres forældreperspektiv, hvilke ønsker de har, som efterfølgende bringes ind i personalegruppen.

Forældrebestyrelsen er synlige og aktive deltagere ved vores årlige sommerfest, hvor medarbejdere og andre forældre har mulighed for at få en uformel snak

Forældrebestyrelsen er repræsenteret ved vores kvalitetssamtaler ift. tilsyn, har interesse i- og bidrager til arbejdet med udviklingsplanen

Forældrebestyrelsen inddrages i de overordnede økonomiske prioriteringer af større indkøb ift. udvidelse eller ændringer af læringsmiljøer, så de til stadighed opfylder og tilgodeser de pædagogiske læreplanstemaer

Ved arbejdet med evalueringen af de pædagogiske læreplaner, laves til en start et udkast, som tager afsæt i medarbejdernes samlede dokumentations- og evalueringsarbejde. Herefter sendes det i høring blandt personale og forældrebestyrelse, med mulighed for input og ændringer.

Det fremadrettede arbejde

"En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51)

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Det pædagogiske læringsmiljø fra eftermiddagsmaden til lukketid

Det pædagogiske læringsmiljø i perioden hvor de fleste børn afleveres (7:00-8:30)

Den enkelte voksnes rolle i forbindelse med den børneinitierede leg.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Vi vil fortsat have fokus på organiseringen af vores evalueringskultur og give den endnu mere plads. Når vi sætter tid af til dette arbejde, oplever vi meningsfulde refleksioner, drøftelser, analyser og vurderinger der opkvalificerer vores pædagogiske praksis.

Nye medarbejdere bliver herigennem introduceret til vores værdier og hvordan vi tager afsæt i dem. Hvordan vi arbejder

med den pædagogiske læreplan i BUM og på baggrund af evalueringspraksis, konstant har mulighed for at justere det pædagogiske arbejde

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi skal fortsat udvikle vores evalueringskultur. Vi har et godt udgangspunkt og en god struktur for det videre arbejde, men vi skal fortsat holde fokus på planen og vi skal sørge for at få nye kolleger introduceret og involveret i vores evalueringskultur. Desuden er vi blevet opmærksomme på vigtigheden af at gemme den indsamlede data som dokumentation, for de undersøgelser vi sætter i gang i forhold til forbedringer af praksis.

Vi skal justere vores skriftlige pædagogiske læreplan således at den er helt "up to date" og vi skal tilføje de redskaber vi bruger i vores praksis i dag.

I det arbejde skal vi fx beskrive Fælles Retning og BUMs metode og BUM-modellen (smtte). Vi skal highligthe vores fokus ift. arbejdet med alle børns relationer og så skal vores beskrivelse af vores pædagogiske arbejde med læringsmiljø, legen og dens betydning højnes.